

Tóth Krisztina

A majom szeme

JÖN A VIHAR

Két férfi zötykölődött a szerpentinben az ütött-kopott, állami címerrel felmatricázott, hivatalos rendszámot viselő furgonban. A volánnál ülő anorákos, a fiatalabbik, felmutatta az igazolványát, aztán behajtottak a munkaterületre. Kábeleket kellett beásniuk, de hetek óta csúsztak a munkával. Húvös, szeszélyes őszi volt, gyakran esett. A már kiásott gödrökben megállt az agyagos víz, az oldaluk beomlott. A hatalmas kábeldobok a domb szélén álltak, mintha óriási, mutáns csigák kúsztak volna elő a közeli erdőből.

A férfiak nagy lendülettel elhúzták a kocsiját, és elkezdték kipakolni a szerzőket. Délelőtt volt, de vattás, baljós homály telepedett az őszi tájra, mintha már most alkonyodna.

Felnéztek az égre, aztán folytatták a pakolást. Munkáskesztyűben fogtak az ásáshoz. Az egyik hallgatott, ásott. Lépett, ásott megint. A másik, az idősebb, időnként megállt, és vastag lábfejét az áson pihentetve hosszú monológokba kezdett. A rohadt részlegvezetőt szidta, aki nem a gépeket irányította ide, hanem a rabszolgákat. Ő szedte le a bakdaruról. Egyetlen rohadt mondat miatt. Egyre jobban beleélte magát, és amikor újra munkához látott, vad dühvel fordította ki a saras földet. A fiatalabb hallgatott. Hatig el kellett volna jutniuk a leszúrt póznáig.

Szarlapátolás, köpött ki az idősebb.

Megalázónak érezte, hogy ezt kell csinálnia. Neki volt rendes szakmája, nem hajhatták volna ki kubikosnak, mint ezt a kiscsávót.

A fiatal fiú szeretett ásni. Betonozni is. A terülő betont jó volt egyengetni. Amikor gyerek volt, a szomszéd fiúkkal sokat saraztak. A betonozás erre a régi játékra emlékeztette. Amikor az utolsó simításokat végezte, gyengéden nézett végig a nedves, hibátlan betonon. Olyan volt az egész, mint egy jégpálya. Nem volt rossz meló.

De ma másokat küldtek a munkaterületre, őket meg idehajtották, a kábelekhöz. A darust is. Be kellett kábeleznük az egész rohadt, csúszos, szeles környéket, mert konténerházakat terveztek ide a szegregátumokból áttelepített, munkaképes szegényeknek. Nehéz volt elképzelni, mihez kezdenek majd itt, az üres, meredek hegyoldalban. Lejjebb, a lakott részekhez gyalog nemigen juthattak le, és ha le is gyalogolnak, az ellenőrzőpontoknál biztosan feltartóztatták volna őket.

Nekik azt mondták, később összeszerelő üzemek is épülnek majd ide, és munkát adnak a hegyre telepített családoknak. Hogy mit szerelnek majd össze, azt senki se tudta.

Az idősebb férfi levette a kesztyűt, kipöccintett egy cigarettát a dobozból, rágyújtott. Azt mondta, ő ellakna itt, de csak így, hogy még béke van és csend. Hogy még senki sincs itt. Jobb azért, mint lent a városban.

A fiatalabb megvonta a vállát. Ő nem jött volna ide semmi pénzért. Inkább lejjebb, a már lakott, védett részre, jó helyre. Az a hegyoldal is messze esett a déli és délkeleti, zűrös negyedektől. A barátnője gyereket várt.

Utálta a cigarettafüstöt, és utálta, hogy sokkal többet kell ásnia, mint a másinak. De nem hagyta abba, ásott tovább. Az idősebb megint rákezdte, hogy ők csak rabszolgák, kisemmizett, hülyére vett barmok. Neki van rendes szakmája. Nézett le a völgybe, és mormolta, megállíthatatlanul, ugyanazokkal az ismétlődő fordulatokkal, a sérelmeit. Szidta a rohadt állami faszverőket, meg a kurvákat, akik bezzeg sose ásnak, inkább őket kéne beásni ide, mindet, szép sorban, hogy fordulna ki mindnek az a rezgő, elbaszott implantátum a szaros csöcseiből. Szapult a szegényeket, akik csak hözöngenek, de a saját csecsemőiket is felzabálnák, esze bezzeg nincs egynek se, csak terelik őket ide-oda, mint a birkákat, és hagyják.

A fiatal hirtelen elfáradt. Elfogyott a levegője, a türelme. Meg akarta volna kérni a másikat, hogy hagyja abba, hogy legyen már egy kicsit csendben, de nem merte. Tartott tőle. Félt, hogy ráüvölt, vagy fejbe is vágja az ásóval. Dolgozott tovább.

Egyre sötétebbre váltott az ég, szinte elfeketedett. Az elosztásnál azt mondták nekik, hogy az előrejelzés szerint ma nem lesz vihar, de itt, a magasban más, kiszámíthatatlan volt az időjárás. Minden nap hűvösebbet mértek pár fokkal, mint odalent a városban, és mióta ide is feljártak dolgozni, megfigyelte, hogy a felhők itt időnként egészen különös alakzatokba rendeződnek a hegyek fölött. A múltkor szabályos sorokba tömörültek, mintha óriási üveglapra fektették volna fel őket.

A távolból dörgés hallatszott. Az idősebb elhajtotta a csikket, és felnézett:

Jön a vihar.

A fiatalabb azt mondta, hogy amíg nem ér ide, addig áshatnak. Az is lehet, hogy elmegy. Dolgozott tovább. Az idősebb gyanakodva végigmérte, aztán felhúzta az össze-vissza szakadt kesztyűt, és ő is folytatta a munkát.

Hosszú percekig csend volt, csak a lassan feltámadó szél sziszegett, forgolódott a fák között. Esni nem esett, itt a magasban legalábbis egy csepp se. A völgyre már leereszkedtek a felhők. Zúgtak, zörögtek a lombok.

A fiatalabb a gödör mélyében, az átnedvesedő rögökből látta meg, hogy eleredt. Először síkossá vált a porhanyós törmelék, aztán apró sárpatatok buzogtak fel. Hideg szél támadt, egyik pillanatról a másikra orkánná dagadt. Sűvöltve közeledett, megdöntötte a törzseket, szaggatta a maradék leveleket az ágakról, miközben esti sötétségbe borult a láthatár. A torlódo, rohanó felhők óriás villámokkal igyekeztek megkapaszkodni, mintha fénygyökeret akarnának verni a hegyoldalba. Megremegett a talaj a közelgő dörrenésektől.

A két anorákos férfi meggörnyedve, kapkodva dobált be mindent az autóba. A sáros ásókat, a mérőpóznát. Patakzott a szélvédőn a víz, csuromvizes fejfel ültek be. A fiatal indított. Az idősebb heves mozdulattal letörölte a homlokát, hirtelen oldalra fordult.

Behugyozok. Nem bírom ki lentig.

Kipattant, a kocsi mellé állt, megcélozva az első kereket. A fiatalabb felpillantott, erre arrébb húzódott pár métert. Odafordult az esőben az egyik óriási kábeldob oldalához. A fiatalabb bámulta a meghajló törzseket, a szélvédőn lecsurgó ferde patakokat, és arra gondolt, hogy holnap biztos megint őket küldik ide. Csizma kell majd. Alig haladtak valamit.

Iszonyatos dördülés rázta meg a hegyoldalt. Belerázkódott az autó. Mintha ki is billent volna egy kicsit az egyensúlyából. Ugyanebben a másodpercben a fiatal férfi

oldalt egy orsóalakban megpördülő, kivilágított anorákat látott, és a villámot, amint felfúzi izzó cénájára ezt az összegömbölyödő, emberi gyöngyöt.

Az idősebb kint elterült a vizelettel kevert tócsában. Szája és álla elkékült, a kézfeje ökölbe rándult, és elfeketedett.

Mire a fiatalabb odaért hozzá, sokára, mintha víz alatt, percekig helyben futott volna, levegőért kapkodva és a szélnek veselkedve, nagy nehezen kerülve meg az autót, az idősebb már, úgy tűnt, halott.

Nem mert rögtön hozzáérni. Egy faágat dugott az anorák övébe, azzal mozdította meg óvatosan. Aztán mégiscsak megfogta, megemelte a fejét. Megragadta a karját. A sárban, szakadó esőben odavonszolta az autóhoz. Az öregebb férfi legalább kilencven kiló volt. Magasszárú bakancsa két gyorsan záruló, mély árkot húzott a latyakban. Elfeketedett kézfeje ide-oda himbálódzott, ahogy a fiatalabb igyekezett őt valahogy betuszkolni az ülésre. Mire bekerült, már az egész arca, a barnára sült, kopasz feje is merő sár lett. A fiatalabb remegő kézzel, zihálva kereste a mobilt, és mikor a mentős megkérdezte, hogy lélegzik-e a balesetes, odahajolt a szederjes archoz.

Igen.

